

SPRÁVA PREDSEDU ČESKO-SLOVENSKEJ ÚNIE ZA KONFERENČNÉ OBDOBIE 2009-2014

Vážené delegátky, vážení delegáti a hostia únijnej konferencie,

vo svojej správe sa chcem ohliadnuť za obdobím života cirkvi v Česko-Slovenskej únii, ktoré uplynulo od poslednej únijnej konferencie v máji roku 2009. Pretože neexistujú predpísané kritériá, podľa ktorých predsedovia organizačných zložiek cirkvi hodnotia medzikonferenčné obdobie, bude táto správa viac-menej subjektívnym a neúplným pohľadom na vybrané oblasti života cirkvi. Bohatosť a dynamika života cirkvi sa nedajú plne obsiahnuť v jednom dokumente. Preto sa pokúsim aspoň čiastočne opísať jej činnosť, smerovanie a dôrazy v minulom období a pomenovať nielen úspechy a to, čo sa podarilo, ale poukázať aj na naše slabšie miesta pri napĺňaní zvereného poslania. To všetko s pokorou a vďačnosťou Bohu a zároveň s poďakovaním všetkým, ktorí sa na tomto diele v uplynulých piatich rokoch podieľali.

I. ADMINISTRATÍVA

a. Odovzdávanie administrátorskej zodpovednosti

Vážim si, že v prvých dňoch po zvolení mi môj predchodca Pavel Šimek pomáhal zoznámiť sa s niektorými novými zodpovednosťami a spolu sme absolvovali niekoľko dôležitých stretnutí (ministerstvo kultúry, výbor EUD atď.) V niektorých denomináciách existuje medzi zvolením a uvedením do funkcie časové obdobie, ktoré slúži na oboznámenie novozvoleného administrátora s aktuálnou agendou a životom cirkvi. Možno by nebolo zlé, aby aj v našej cirkvi nieslo odstupujúce vedenie ešte nejaký čas paralelnú zodpovednosť za doriešenie vybranej administratívnej agendy. Predišlo by sa tak nadmerne nahromadenej agende bezprostredne po zvolení, v ktorej sa nový administrátor ešte nemôže správne zorientovať.

b. Spolupráca so združeniami

Za jednu zo základných priorít v našom funkčnom období sme si ako vedenie únie stanovili zásadu úzkej spolupráce so združeniami vyjadrenú ochotou načúvať a napĺňať ich potreby. Snažili sme sa byť od začiatku vo vzťahu k združeniam transparentní a konzultovať s nimi naše rozhodnutia vo všetkých zásadných otázkach. Okrem pravidelných únijných rád a koordinačných porád sme zaviedli systém pracovných návštev a stretnutí so združeniami raz v roku, ktoré obe strany ocenili. Predsedovia združení s administrátormi únie pravidelne cestovali na jesenný výbor EUD a na stretnutia vedúcich kazateľského oddelenia v našej divízii. Názor združení pri prijímaní zásadných rozhodnutí bol pre nás vždy dôležitý. Občasná rozdielnosť pohľadov na úrovni únia-združenie, ale aj medzi združeniami navzájom, náš dialóg obohacovala a vždy viedla k spoločnej dohode.

Konferencie združení v roku 2011 ukázali na potrebu zjednotiť ich dôrazy a priority s víziami a plánmi únie. Do popredia sa dostal dôraz na vzájomnú previazanosť a jednotnosť

smerovania a vízií združení a únie. Dnes je jednotiacim prvkom oboch organizačných zložiek cirkvi dôraz na mládež, deti, rodiny a kazateľskú službu. Pomáha to cielenejšie, koordinovanejšie a efektívnejšie využiť finančné i ľudské zdroje pri realizovaní konkrétnych projektov a programov cirkvi v uvedených oblastiach.

Osobitnou a zároveň citlivou témou ostáva postavenie Slovenského združenia v rámci únie. *(Otázka sa dostala na pretras – hoci len okrajovo – práve v súvislosti s diskusiou, či slovenskí delegáti majú alebo nemajú právo hlasovať na mimoriadnej konferencii a či SZ má mať podiel na finančnom odškodnení na základe zákona o majetkovom narovnaní.)* Dnes v cirkvi nepočuť hlasy, ktoré by spochybňovali potrebu spoločného bratského zväzku všetkých troch združení. No vzhľadom na to, že Slovenská republika je samostatným štátnym útvarom, predseda Slovenského združenia tak na seba preberá z legislatívnych, organizačných, ale aj praktických dôvodov časť únijnej administratívnej zodpovednosti. Je predsedom správnych rád a zväčša aj štatutárom cirkevných inštitúcií s pôsobnosťou na Slovensku. Slovenské združenie tak tvorí vo vzťahu k štátu určitú formu únie zborov. To však neznamená, že smeruje k organizačnej nezávislosti. Dôležité je rešpektovať určité odlišnosti cirkvi na Slovensku a intenzívnejšie komunikovať a viesť dialóg medzi Slovenským združením a úniou.

II. FINANČNÉ HOSPODÁRENIE CIRKVI

Hoci finančné otázky patria skôr do správy hospodára, dovoľm si napísať pár poznámok k téme hospodárenia únie so zverenými prostriedkami.

Od začiatku sme pokladali za kľúčové ich transparentné a zodpovedné využívanie a dôsledné plnenie rozpočtových pravidiel. Tesne po konferencii sa ukázalo, že investície do stavebných projektov neúmerne zaťažili rozpočet únie do takej miery, že sme museli prijímať radikálne úsporné opatrenia a prehodnocovať niektoré už odsúhlasené investície. Nové zdroje financovania cirkvi od roku 2008 (príspevok od štátu na platy duchovných a dar súkromnej osoby) umožnili cirkvi uskutočniť množstvo užitočných projektov, zároveň však vytvárali mýtus bohatej cirkvi so všetkými negatívnymi dôsledkami.

a. Rozdelenie finančných prostriedkov z tzv. rezervného fondu

Prvou skúškou vzájomného rešpektovania a budovania dôvery medzi úniou a združeniami bolo rozdelenie finančných prostriedkov v tzv. rezervnom fonde únie, ktorý bol pôvodne spojený s plánmi únie na vybudovanie centrálného vzdelávacieho centra. Po zamietavom stanovisku delegátov konferencie výbor únie na svojom prvom zasadnutí vyhovel požiadavkám združení a finančné prostriedky prerozdělil podľa pôvodného rozdeľovacieho kľúča. Únia sa tým dostala do určitých finančných problémov, ale vďaka ústretovosti združení a neskôr vďaka predaju budovy (pôvodne zakúpenej na kancelárske priestory pre ADRU ČR) sa ich postupne podarilo vyriešiť.

b. Finančné dotácie z EUD

V spomínanej zložitej finančnej situácii únie sme sa rozhodli požiadať o dotácie z Inter- európskej divízie na konkrétne misijné, vzdelávacie, knižné a stavebné projekty. Vytvorením troch projektov na investičné prostriedky z EUD sa nám podarilo získať 600.000 EUR. V poslednom období sme tiež získali z divízie finančnú podporu pre biblických pracovníkov v rámci projektu HisHands. Významnou finančnou pomocou divízie bola dotácia na misijné projekty združení a únie, ktorú už využili Slovenské a České združenie.

Sprievodným javom finančnej dotácie od štátu, ktorú dostávame v rámci zákona o majetkovom narovnaní, je snaha divízie obmedziť do budúcnosti financovanie tzv. bohatších únií, medzi ktoré je zaradená aj ČSÚ. V komunikácii s predstaviteľmi divízie argumentujeme, že finančné prostriedky od štátu len vybalancujú pomerne vysoké percentá odvodov združení do rozpočtu divízie. Treba však povedať, že divízia je ochotná našim argumentom načúvať a koná citlivo s ohľadom na miestne pomery v jednotlivých úniách.

c. Zákon o majetkovom narovnaní

Delegáti konferencia únie v roku 2009 rozhodli o zvolaní mimoriadnej konferencie po riadnych konferenciách združení, ktoré sa mali vyjadriť k otázke, či možno považovať finančný príspevok od štátu na platy duchovných za kompenzáciu zabaveného majetku cirkvi. Skôr než došlo k predstaveniu týchto odporúčaní na mimoriadnej únijnej konferencii, parlament ČR zákon prijal a od 1.1.2013 začal platiť. Výbor únie okrem rozhodnutia zrušiť mimoriadnu konferenciu pre neaktuálnosť základnej otázky prijal aj kľúč na rozdeľovanie finančných prostriedkov od štátu. V rovnakom pomere sa rozdelili medzi úniu a dve združenia v Českej republike. Prostriedky pre Slovenské združenie budú znížené celkovo o sumu 200 miliónov Kč, čo je odhad nevráteného zabaveného majetku cirkvi v ČR, ktorý určil výbor únie v roku 2006. (*Presný kľúč je súčasťou príloh v správe hospodára.*) Výbor únie odporučil združeniam, aby časť prostriedkov venovali na sociálne, humanitárne a vzdelávacie projekty.

III. INŠTITÚCIE CIRKVI

a. ADRA ČR

ADRA patrí už tradične medzi naj dôveryhodnejšie humanitárne organizácie v Českej republike. Svedčí o tom aj zmienka o príklade jej angažovanosti v sociálnej a humanitárnej oblasti uverejnená v dôvodovej správe k zákonu o majetkovom narovnaní podpísanej bývalým premiérom Petrom Nečasom. Za posledných päť rokov ADRA pomáhala v desiatkach krajín vo svete nielen pri obnove oblastí po prírodných katastrofách alebo vojnových konfliktoch, ale aj pri rozvojových programoch a naplňovaní ľudských práv. V Českej republike pomáhala predovšetkým po lokálnych povodniach a vysielala na rôzne typy činnosti a pomoci stovky dobrovoľníkov. ADRA ČR má dnes 10 dobrovoľníckych centier a stojí pred ňou úloha prehodnotiť stratégiu pokiaľ ide o ich činnosť a spôsob

financovania. V roku 2012 si ADRA ČR pripomenula 20. výročie svojho vzniku d'akovnou bohoslužbou a ďalšími sprievodnými akciami.

Zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky pre jej zamestnancov mala kúpa objektu Na Loužku v Prahe 5 v roku 2008. Pre vysoké náklady na rekonštrukciu sme napokon od tejto investície ustúpili a objekt predali. V súčasnosti sa pripravujú ďalšie alternatívy, ako zabezpečiť pre pracovníkov ADRY primerané pracovné prostredie.

ADRA ČR prešla v poslednom roku obdobím transformácie z občianskeho združenia na obecne prospešnú spoločnosť. Nevyhla sa jej však ani dlhodobejšia organizačná a personálna kríza, ktorá vrcholila rezignáciou riaditeľa Jana Bártu. Na jeho miesto nastúpil dlhoročný riaditeľ Dobrovoľníckeho centra vo Frýdku-Místku Michal Čančík. Pravdepodobne ako dôsledok tejto krízy odišiel z ADRY väčší počet zamestnancov. Nové vedenie ADRY postupne tím zamestnancov dopĺňa a usiluje sa o pokračovanie a rozvoj realizovaných projektov.

b. ADRA SK

ADRA Slovensko sa postupne mení na profesionálne tímové zoskupenie, ktoré jasne definuje vlastnú víziu a plány v rozvojovej a humanitárnej oblasti, svoje smerovanie, priority a organizačnú štruktúru. Výraznou mierou k tomu prispelo aj zvýšenie finančnej dotácie pre ADRA SK zo strany únie. Po Danielovi Draxlerovi, ktorý pracoval ako riaditeľ do roku 2011, sa jeho nástupcom stal Marcel Kaba. Počas dvoch rokov jeho pôsobenia ADRA SK pokračovala v rozvojových projektoch v zahraničí a začalo sa rozvíjať dobrovoľníctvo na Slovensku. V súčasnosti sa Marcel Kaba pripravuje na pozíciu riaditeľa ADRA Keňa. Riaditeľom ADRA SK sa od novembra 2013 stal Daniel Kaba a ADRA SK sa začala profesionalizovať. Tím ADRA SK sa rozšíril o dve kvalifikované a skúsené pracovníčky z oblasti tretieho sektora. Bol vytvorený program stáže v kancelárii ADRA SK, program zahraničného dobrovoľníctva, v rámci fundraisingu boli oslovení noví inštitucionálni donori, vydáva sa mesačný newsletter a organizujú sa pravidelné ADRA večery zamerané na budovanie vzťahov s verejnosťou. Tím ADRA SK sa snaží vytvoriť funkčný model činnosti aj v intenzívnejšej spolupráci s cirkvou a zbormi na Slovensku.

c. Advent-Orion ČR

Vydavateľská činnosť sa riadila víziami schválenými na poslednej konferencii únie a zároveň reagovala na aktuálne požiadavky jednotlivých oddelení cirkvi, vrátane knižných evanjelistov. Aj keď vydavateľstvo netvorí zisk a jeho hospodárenie je mierne stratové, patrí medzi stabilné a dobre fungujúce inštitúcie. Únia dotuje vydávanie kníh pre deti a mládež a niektoré tituly s duchovnou tematikou určené pre členskú základňu cirkvi kvôli nízkemu nákladu, v ktorom sa vydávajú.

Hľadanie rezerv pri hospodárení vydavateľstva viedlo členov Správnej rady k podnetu preveriť primeranosť nákladov externého skladu a expedície v Návsi. Po spracovaní a predložení podkladov bolo rozhodnuté, že súčasný systém sa nebude zásadne meniť.

Hospodárske výsledky vydavateľstva sú ovplyvnené aj znížením počtu knižných evanjelistov v ČR na plný čas z 22 na súčasných 11. Je povzbudzujúce, že napriek tomu sú záväzky, pohľadávky a finančné zdroje vydavateľstva vyvážené a nedochádza k oneskorovaniu platieb dodávateľom.

d. Advent-Orion SK

Vďaka dobrým predajným výsledkom slovenských knižných evanjelistov je Advent-Orion Vrutky dlhodobo ekonomicky stabilnou inštitúciou cirkvi. Napriek úzkemu trhu a pomerne malej členskej základni sa darí udržať činnosť vydavateľstva bez dotácií cirkvi. Ekonomická kríza, ktorá postihla slovenský knižný trh až v posledných dvoch rokoch, nepoložila vydavateľstvo, ale naopak vyprodukovala snahu po čo najefektívnejšom využívaní zverených prostriedkov. Audítori Generálnej konferencie vo svojich správach pripomínajú, že skladovacie priestory v budove vydavateľstva sú z kapacitných dôvodov a pre obmedzenú manipulovateľnosť nevyhovujúce. Návrh vedenia Slovenského združenia na presťahovanie do vhodnejších a väčších priestorov zboru v Považskej Bystrici však napokon nebol pre reálne navýšenie nákladov na prevádzku odsúhlasený. Riešením je efektívnejšie využitie jestvujúcich priestorov, vrátane vedľajšej garáže a jej vybavenie regálmi.

e. Mediálne centrum

Asi žiadna z cirkevných inštitúcií sa nestáva predmetom takej širokej diskusie o zmysluplnosti jej činnosti a výške rozpočtu ako Mediálne centrum. Napriek tomu vnímame jeho činnosť ako potrebnú a užitočnú, pretože médiá dnes ovplyvňujú myslenie ľudí, ich morálku i svetonázor. Cirkev sa snaží reagovať na pohyb a zmeny v spoločnosti, preto MC od roku 2009 postupne mení svoju programovú a vysielaciu štruktúru podľa požiadaviek Správnej a Programovej rady. Jednou z nevyhnutných podmienok jeho činnosti bola interaktívna komunikácia s divákmi a poslucháčmi, ktorá sa začala realizovať v osobe Jindřicha Černohorského ako webpastora, ktorý sa stal zároveň zodpovedným za prípravu internetových korešpondenčných kurzov. Treba oceniť divácky úspešný projekt Za obzorom, ktorý sa stal vhodným prostriedkom pre nadviazanie dialógu s mladými ľuďmi v cirkvi i mimo nej. Z podnetu výboru únie bol v roku 2010 vykonaný externý hospodársky, organizačný aj personálny audit, ktorý ukázal, že finančné prostriedky i ľudské zdroje, s ktorými pracuje Mediálne centrum, sú využívané efektívne a v súlade so všetkými predpismi a normami. V roku 2011 sa riaditeľ Bedřich Jetelina rozhodol rezignovať na svoju funkciu a nahradil ho Csaba Čák, ktorý pokračoval v nastúpenom trende. Nové dôrazy v programovej štruktúre sa prejavili postupným zvyšovaním sledovanosti HopeTv a Mediálne centrum si postupne buduje dôveru a vytvára dobré meno cirkvi.

Pred dokončením je aj rekonštrukcia časti interiéru Mediálneho centra na moderné štúdio, ktoré pomôže zvýšiť kvalitu pripravovaných programov a ušetrí čas aj prostriedky na ich výrobu.

f. Štúdio Nádej

Štúdio Nádej sa rozpočtovo oddelilo od Mediálneho centra 1.1.2011 a od svojho vzniku sa sústreďovalo na tvorbu a spracovanie programov, ktoré ponúkalo cez rôzne mediálne kanály predovšetkým na Slovensku, ale v posledných rokoch aj v ČR. Po osamostatnení od Mediálneho centra bolo dôležité, aby sa nevytvárala odlišná podoba jeho činnosti na Slovensku, ale aby sa naďalej podieľalo na vytváraní programov pre HopeTv a koordinovalo tvorbu svojich programov s oddeleniami cirkvi na Slovensku. Väčšia súčinnosť oboch našich mediálnych inštitúcií sa realizuje aj cez jednu spoločnú programovú radu v roku.

Medzi jeho najúspešnejšie a najziskovejšie projekty patrí film Evanjelium podľa Matúša (predaj 12 400 ks DVD) a Animované biblické príbehy (50 000 ks DVD). Oba produkty sa predávali v ČR i SR. Okrem ďalších úspešných projektov sa podieľalo na technickom zabezpečení väčších bohoslužobných zhromaždení a letných akciách cirkvi.

g. Teologický seminár

Vďaka spolupráci a akreditácii pod Vysokou školou teologickou vo Friedensau sa seminár stáva modernou a kvalitnou vzdelávacou inštitúciou. Určitým nedostatkom jej fungovania bolo takmer dva roky neobsadené miesto preceptora, čo sa prejavilo krízami v študentskom živote na seminári. Toto miesto napokon zaujal kazateľ MSS Jakub Chládek. Po dosiahnutí dôchodkového veku riaditeľa Lud'ka Svrčka ho vystriedal vo funkcii od 1.9.2012 Josef Slowík, ktorý však pracoval vo vedúcej pozícii len na čiastočný úväzok. Personálna zmena nastala aj na poste hospodára, ktorú začal vykonávať Marek Škrla podobne na polovičný úväzok. Roky 2012 a 2013 sa niesli v znamení výstavby ubytovní, ktoré významne rozšírili kapacitu TS. Jednou z dôležitých výziev seminára bolo vytvoriť stratégiu jeho rozvoja založenú na reálnej potrebe cirkvi zamestnať nových kazateľov a na analýze záujmu o toto povolanie a perspektíve pastoračno-sociálneho zamerania seminára.

V poslednom roku prežíva TS krízu svojho smerovania a hľadá nové naplnenie svojej činnosti. Po širokej diskusii únie so združeniami a vedením TS o potrebách cirkvi s ohľadom na potrebu perspektívnych vzdelávacích programov bolo rozhodnuté, že od školského roku 2015/2016 otvoríme seminár aj pre študentov z mimocirkevného prostredia v teologickom obore, aj novom obore sociálna práca. Otvorenie nového oboru je podmienené získaním potrebných akreditácií.

Od 1.9.2014 vystrieda vo funkcii riaditeľa J. Slowíka Roman Mach, ktorému sa podarilo úspešne ukončiť doktorandské štúdium.

IV. ODDELENIA CIRKVI

a. Klub Pathfinder – oddelenie detí

Klub Pathfinder stojí a padá s ochotou dobrovoľníkov zapojiť sa do služby deťom. Je to však služba, ktorá sa cirkvi mnohonásobne vracia. Únia sa výraznou mierou podieľa na financovaní tohto oddelenia. Okrem zborových oddielových aktivít a ďalších programov na združeniach sa konali v uplynulých piatich rokoch aj únijné akcie – v roku 2010 to bolo únijné Camporee a v roku 2011 divízne Camporee v Taliansku. Okrem toho sa deti z oboch republík pravidelne stretávajú na Múzičkách striedavo organizovaných v každom združení. KP venuje mnoho úsilia do prípravy nových radcov a vodcov a podporuje tých súčasných. V súlade so smernicami EUD sa pripravuje tretí stupeň vzdelávania – Masterguide (inštruktorský kurz) – ktorý by mal pripraviť inštruktorev vzdelávacích kurzov a oblastných koordinátorov. Únia vložila finančné prostriedky aj do podpory vydávania Slova na cestu pre pathfinderov a tiež slovenskej verzie Biblie pre pathfinderov, ktoré sú medzi deťmi prijímané veľmi pozitívne.

V roku 2011 Klub Pathfinder v ČR titul Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží, ktorá do roku 2015 uľahčuje prístup k štátnym dotáciám. Spolu s partnerskou organizáciou Junák organizuje biblickú vedomostnú súťaž Stezka písmáku.

Aj Klub Pathfinder, ktorý bol zaregistrovaný ako občianske združenie, sa stane v najbližších dňoch zapísaným spolkom a bude sa riadiť novými stanovami, ktoré odsúhlasil jeho posledný snem. Podľa nových stanov sa cirkev stáva patrónom spolku a tým sa aj právne posilňuje jej rozhodovacia a kontrolná úloha v jeho činnosti.

b. Detská sobotná škôlka

Dôležitou súčasťou našich bohoslužieb sú deti a starostlivosť o ne. Hlavná činnosť v tomto oddelení sa sústreďovala na tvorbu učebníc Grace Link, na vzdelávanie učiteľov DSS a na hľadanie tých, ktorí by autorsky pracovali na príprave učebníc a iných materiálov. Podarilo sa zabezpečiť dostatok učebníc a materiálov na vyučovanie pre deti v každej kategórii.

V každom združení sa dvakrát ročne konalo stretnutie učiteľov, ktoré navštevoval čoraz väčší počet záujemcov o túto službu v cirkvi.

V roku 2013 navštívila našu úniu a zúčastnili sa na únijnom stretnutí učiteľov s. Linda Koch z GK a Elsa Cozzi z EUD.

c. Oddelenie mládeže

Zameranie na mládež a jej duchovné napredovanie je jedným zo základných dôrazov cirkvi. Aj vďaka systematickej práci vedúcich mládeže na únii a združeniach je v našej únii percento odchodov mladých ľudí z cirkvi nižšie než je priemer napr. v USA. V každom združení funguje projekt kontinuálneho vzdelávania mládeže – na MSS je to PTD, v ČS je to VYTAX a v SZ Áčko. Približne 500 mladých ľudí už uvedenými vzdelávacími akciami prešlo a mnoho z nich bolo pokrstených a našli v cirkvi svoje miesto služby. Projekt PTD organizuje

ešte tzv. špeciály, ktoré sú určené pre hľadajúcich kamarátov a patria medzi najefektívnejšie evanjelizačné nástroje. Aktivity, ktoré sa konajú pre mládež, sú orientované evanjelizačne a inšpirujú ich ku každodennému životu s Bohom.

Za dôležité pri budovaní vzájomných vzťahov a mostov medzi mladými ľuďmi z oboch republík pokladáme organizovanie spoločných akcií ako napríklad únijné kongresy, veľké tradičné akcie ako je PS:e, MTM, Mírák, Veletržní, Anděl, Živitelka, prípadne letné evanjelizačné akcie Dotkni sa neba (Youth For Jesus).

Misijný a duchovný potenciál mladých ľudí v cirkvi sa snažia využiť aj skupiny, ktoré ich oslovujú s nezávislými evanjelizačnými aktivitami. Je preto dobre, ak existujú v cirkvi rôznorodé možnosti uplatnenia mladých ľudí v službe, aby nemuseli hľadať a využívať ponuky okrajových skupín.

d. Kresťanský domov

V čase, keď aj kresťanské rodiny pod vplyvom rôznych okolností – vonkajších i vnútorných – prežívajú krízy a napätia vo vzťahoch a strácajú súdržnosť sa cirkev snaží poskytnúť prostriedky na prekonanie týchto negatívnych javov a vplyvov. Aj preto je oddelenie KD jednou z priorít cirkvi. Je predmetom jej záujmu a malo by to tak ostať aj naďalej.

Okrem pravidelných zborových aktivít KD sa na mnohých miestach postupne rozbiehajú aktivity spojené s Národným týždňom manželstva. K dispozícii sú aj víkendové semináre pre manželské páry a semináre zvlášť pre mužov a ženy. Dôležitá je pastoračná výpomoc kazateľov na zboroch rodinám i jednotlivcom v kríze, ale aj poradenská činnosť vedená odborníkmi.

Súčasťou oddelenia KD je aj Služba žien a projekt 50+, ktorý sa stal pred dvoma rokmi finančne podporovaný úniou.

e. Oddelenie osobnej služby - evanjelizácie

Pripravovaná evanjelizácia Shawna Boonstru v Prahe ukázala na potrebu ujasniť si postavenie a rozdelenie kompetencií medzi cirkvou a podpornými organizáciami. Na základe vzájomnej komunikácie sa podarilo dosiahnuť vytvorenie štandardných a jasných pravidiel pri spoločných evanjelizačných projektoch.

Koordinácia činnosti a spolupráca medzi únijným výborom a vedúcimi evanjelizácie pri združeníach bola veľmi dobrá, už či išlo o vyvážený výber hostí zo zahraničia (Gary Krause, Sung Kwon, Zoltán Szabó, Jon Dybdahl, Miroslav Pujic) alebo spoločné projekty (Světém Bible). Konferencie združení v roku 2011 zdôraznili rozmanitosť evanjelizačných prístupov na rozdiel od názoru, že jediná správna misijná metóda je tzv. priama evanjelizácia, prípadne kopírovanie evanjelizačných prístupov pochádzajúcich zo zahraničia.

V roku 2012 vyšlo prvé číslo časopisu Za obzorom, ktorý sa stretáva na zboroch s pozitívnymi ohlasmí. V oboch republikách sa jeho náklad pohybuje okolo 12 000 ks.

V spolupráci s Českým združením sa na jar roku 2013 uskutočnila v Prahe verejná evanjelizácia Johna Bradshowa (It is written). Finančne projekt podporila aj únia hradením nákladov na priame internetové prenosy večerných prednášok.

Na základe odporúčaní divízie a GK sme v únii vytlačili v českej i slovenskej verzii skrátenú verziu Veľkého sporu s názvom „Veľká nádej“, ktorú mali členovia k dispozícii na rozdávanie na základe osobných kontaktov.

Úspešným evanjelizačným projektom sa stal študentský projekt INRI Road pod vedením Mareka Harasteja. V minulom roku ho administratívny výbor EUD vybral ako jeden z troch projektov v našej divízii, ktorý bude podporený z celosvetovej zbierky organizovanej Generálnou konferenciou.

V celej únii sa v uplynulom konferenčnom období uskutočnilo množstvo ďalších evanjelizačných akcií, prednášok, biblických hodín, ktoré viedli k rozhodnutiu pre Krista. Podľa štatistických údajov bolo v tomto období pokrstených v našej únii 1015 nových bratov a sestier.

f. Oddelenie knižnej evanjelizácie

V oddelení KE boli vytvorené jasnejšie pravidlá pre efektívne fungovanie tohto oddelenia, resp. vytvorenie inštitučného modelu KE, t.j. aby o jeho činnosti a rozpočte rozhodoval širší výbor, nie jednotlivci. Od roku 2011 preto funguje únijný výbor KE, ktorý sa stretáva dvakrát do roka a ktorý na základe jasne daných kompetencií hodnotí činnosť KE v únii. V roku 2012 sme si pripomenuli 20. výročie KE slávnostným zhromaždením vo Veľkém Meziříčí, kde sme ocenili neľahkú prácu všetkých bývalých i súčasných knižných evanjelistov v únii. Medzi výzvy KE, ktorým musí čeliť, patrí nielen meniac sa hospodárska situácia v oboch štátoch, ale aj zvyšujúci sa legislatívny tlak obmedzujúci podomový predaj.

V posledných dvoch rokoch došlo k poklesu KE na plný čas v ČR, čo sa negatívne odráža na obratoch vydavateľstva Advent-Orion Praha. Čoraz častejšie sa ozýva hlas, že riešením by mohlo byť založenie publikačného oddelenia, ktoré by prácu KE nahradilo iným druhom predaja a distribúcie cirkevnej literatúry.

Vo vedení KE na únijnej úrovni došlo k niekoľkým personálnym zmenám. Čestmír Šťovíček sa stal kazateľom ČS a Daniel Márfoldi prevzal zodpovednosť aj za KE v ČR a neskôr nastúpil ako kazateľ SZ. Náročnosť oboch zodpovedností sa nedá zvládať dlhodobo, preto bude po konferencii dôležité prehodnotiť personálne vedenie KE v oboch republikách i v únii.

g. Sobotná škola

Oddelenie sobotnej školy koordinovalo svoju činnosť predovšetkým na úrovni združení. Na únijnej úrovni zabezpečuje dostatok kvalitných materiálov pre učiteľov aj žiakov, vrátane prekladov lekcii SŠ. Osvedčili sa internetové stránky sobotnej školy, ktoré týždenne navštívi 1000 užívateľov.

V spolupráci s Mediálnym centrom vznikol nový video program „Biblia na každý deň“, ktorý sa v niektorých zboroch vysiela pred sobotnou školou ako podporný a inšpiratívny materiál. Týždenne si ho premietne od 500 do 800 divákov.

Približne 170 účastníkov z 30 zborov sa zúčastnilo na únijnom stretnutí učiteľov sobotnej školy, ktoré sa konalo v roku 2013 v Brne. Seminár viedol Paolo Benini, vedúci oddelenia SŠ pri EUD.

Napriek výborným a ľahko dostupným materiálom, ktoré majú učители a žiaci k dispozícii, na všetkých združeniach cirkiev zápasí s nedostatočným záujmom o účasť na preberaní sobotných úloh v triedach. Z celkového počtu 7000 účastníkov našich sobotných bohoslužieb približne 2000 chýba na sobotnej škole a prichádza až na druhú časť bohoslužby.

h. Kaplanská služba

Oddelenie kaplanskej služby je jedno z najmladších a v posledných rokoch zaznamenalo výrazný rozvoj. Vytvoril sa funkčný výbor KS, ktorý viedol Jan Furst st. V roku 2013 sa jeho členom stal aj zástupca SZ, čo je jedným z dôležitých krokov k rozšíreniu KS aj na Slovensko. Nemocničná kaplanská služba má dnes najväčší počet kaplanov (päť) a jeden z nich, Vítězslav Vurst, je zároveň predsedom Asociace nemocničních kaplanů v ČR. Vo väzenskej kaplanskej službe slúžia traja kaplani. Sme radi, že do funkcie vedúcej Vězeňské duchovenské péče bola opäť zvolená Renáta Balcarová. Vo vojenskej kaplanskej službe pokračuje naďalej Zdeněk Mikulka.

i. Oddelenie komunikácie a náboženskej slobody

Oddelenie komunikácie sa podieľalo na misijnej práci cirkvi poskytovaním vlastných webových stránok zborov, školeniami a pomocou pri komunikácii s miestnymi médiami. Reagovalo pružne na aktuálne dianie v cirkvi uverejňovaním správ a sledovalo trendy v oblasti médií v celosvetovej cirkvi. Sústreďovalo sa na hlavné poslanie – interaktivitu cirkvi a okolitého sveta.

Kvalitu webových stránok cirkvi dokladá aj to, že sú oficiálne archivované Národnou knihovnou ČR a stávajú sa súčasťou českého kultúrneho dedičstva.

Činnosť oddelenia náboženskej slobody obsahovala aj komunikáciu s predstaviteľmi vysokých škôl v prípade, že sa prijímacie skúšky uskutočnili v sobotu a členovia cirkvi sa na nich z pochopiteľných dôvodov nechceli zúčastniť. Vo všetkých prípadoch nám kompetentní zástupcovia vysokých škôl vyšli v ústrety.

Významnou udalosťou v živote cirkvi bola aj konferencia perzekvovaných členov cirkvi adventistov, ktorá sa uskutočnila na Sázave koncom apríla 2013. Stretla sa a mimoriadnym záujmom zúčastnených, ale mala pozitívny ohlas aj medzi členmi cirkvi. Cirkev vyjadrila poďakovanie všetkým, ktorí mali v časoch totalitného režimu silu a odvahu stáť za biblickými zásadami a princípmi bez ohľadu na dôsledky. Výsledkom konferencie bude zborník svedectiev a skúseností niektorých účastníkov a filmový dokument, ktorý by sa mohol používať ako pomocný materiál pri práci na školách ako memento pre budúce generácie.

j. Kresťanské správcovstvo

Činnosť oddelenia sa sústreďovala na vydávanie pomocných materiálov pre kazateľov a zbory a na sledovanie hospodárenia v jednotlivých zložkách a inštitúciách cirkvi. Pravidelne sa stretával výbor KS, ktorý vypracovával návrhy pre Finančnú komisiu pri výbere únie. Jeho výsledky sa prenášali aj do úprav Finančného poriadku cirkvi.

k. Výchova a vzdelávanie

Oddelenie výchovy a vzdelávania je jedným z najmenších oddelení cirkvi a jeho činnosť bola spojená s pozíciou riaditeľa TS. Pred dvoma rokmi sa však oddelenie osamostatnilo a sústreďuje sa na stretávanie pedagógov, organizovanie a podporu vzdelávacích aktivít a konferencií, šírenie dôrazov adventistického školstva a na internetové vzdelávanie učiteliek detských sobotných škôl. Jeho súčasťou je aj platforma vysokoškolských študentov Amicus.

l. Oddelenie zdravia

Toto oddelenie koordinovalo svoju činnosť cez únijský výbor zdravia, ktorý zastrešoval všetky zdravotno-misijné aktivity v únii. Vyváženosť zdravotného posolstva cirkvi pomáhali udržiavať odborní garanti – lekári, ktorí sa tejto oblasti dobrovoľne venovali. Jednou z nosných vzdelávacích činností boli školenia lektorov v Liptovskom Mikuláši, ktorých sa uskutočnilo v uplynulom konferenčnom období desať a ktoré viedli odborníci z Univerzity v Loma Linde. Úspešným a osvedčeným prostriedkom na budovanie vzťahov s ľuďmi žijúcimi v sekulárnej spoločnosti sú tzv. tábory zdravia na Slovensku. Podobným projektom sú aj rekondičné pobyty v Čechách.

Jedným z významných ocenení práce tohto oddelenia v únii je hostovanie 1. Európskej konferencie zdravia v Prahe v roku 2013 organizovanej pod patronátom GK. Osobná účasť predsedu GK Teda Wilsona len podtrháva jej význam.

Kluby zdravia zrealizovali veľké množstvo verejných prednášok, kurzov a seminárov a počet oslovených osôb prekračuje ročne hranicu 30 000. Opakovane však zaznieva, že tento nástroj komunikácie s verejnosťou ostáva v mnohých našich zboroch nedocenený. Paradoxné je, že v niekoľkých úniách v Európe i vo svete sa inšpirovali naším modelom Klubov zdravia a oceňujú ich význam pre misijnú prácu na ich území.

Na začiatku marca t.r. sa uskutočnila 1. konferencia lekárov a zdravotníkov v Prahe, ktorá priniesla veľmi hodnotné príspevky a stala sa inšpiráciou pre ďalšie podobné akcie.

m. Život a zdraví z.s.

Občianske združenie Život a zdraví v ČR začalo od roku 2009 fungovať ako účtovne samostatný celok, ktorý bol z prevažnej časti financovaný z darov od únie. Jedným z dôvodov osamostatnenia bolo umožniť získavanie grantov a finančných dotácií, ktoré by pomohli podporovať zdravotno-osvetovú činnosť. Výsledkom päťročného pôsobenia je, že sa tento zámer nepodarilo uskutočniť v takej miere, aké boli pôvodné predstavy. Napriek tomu sa darí

aspoň sčasti pokrývať jeho činnosť aj z dotácii mestských a obecných úradov, ASI-CS, inštitúcií a súkromných darcov (za päť rokov to bola suma vyše 600.000 Kč).

Náplň práce dvoch zamestnancov spolku – riaditeľa J. Skoumala a koordinátora Klubov zdravia R. Uhrína – je však bohatá a prináša výsledky. Zabezpečujú inštruktáž, motiváciu a pomoc pre vyše 40 Klubov zdravia v ČR a pripravujú a realizujú zdravotné a preventívne programy pre inštitúcie.

Členským zhromaždením boli v roku 2013 odsúhlasené stanovy, ktoré už zodpovedajú požiadavkám nového občianskeho zákonníka. Nový názov Život a zdravie, z.s. bol už zaregistrovaný príslušným súdom.

n. Kazateľské oddelenie

Jednou z prvých úloh kazateľského oddelenia bolo prenastaviť proces schvaľovania ordinácie kazateľov a prispôbiť ho Pracovným predpisom GK (Working Policy), čo sa naplnilo. Došlo tiež k sprehľadneniu kategórií duchovenských zamestnancov cirkvi a terminológie, ktorá ich označovala. Zásadným programom oddelenia bol výcvik kazateľov v poskytovaní krízovej pomoci ľuďom zasiahnutým mimoriadnou udalosťou, ktorý prebehol v oboch republikách. Nemenej dôležitou činnosťou oddelenia bolo aj vyhodnotenie dotazníka o kazateľskej službe, ktorého výsledky boli rozpracované do konkrétnych záverov v týchto oblastiach – hodnotenie kazateľov, zamestnanie manželiek kazateľov, dĺžka kazateľskej služby na jednom mieste, študijné voľno a supervízia. Súčasťou správy vedúceho kazateľského oddelenia je aj správa s. Miškejovej o činnosti oddelenia manželiek kazateľov pod názvom Shepherdess (Pastierka).

V. CELOSVETOVÁ CIRKEV

Česko-Slovenská únia tvorí súčasť celosvetovej rodiny cirkvi adventistov. Sme s ňou organizačne i duchovne veľmi úzko spätí. Zúčastňujeme sa na výboroch EUD i GK a predstavitelia divízie sa zúčastňujú na jesenných výboroch únie a podľa potreby prichádzajú na rôzne akcie a školenia. Významnou udalosťou bola návšteva predsedu GK Teda Wilsona v Prahe v roku 2012. Na podnet výboru ČS a MSS sa brat Wilson stretol aj s kazateľmi a širším vedením cirkvi. Na sobotnej bohoslužbe sa zúčastnila asi tisícka veriacich.

Nové vedenie GK prišlo od roku 2010 s niekoľkými misijnými iniciatívami a programami (distribúcia Veľkého sporu vekov; 10 dní v hornej miestnosti; 777; evanjelizácia veľkých miest; zdravotno-misijné aktivity, atď.) Časť členskej základne pochopila dôrazu GK ako príležitosť na vymedzovanie sa voči smerovaniu cirkvi u nás. Sme radi, že niektoré z uvedených programov sa v zboroch ujali (napríklad 10 dní modlitieb, distribúcia Veľkej nádeje) a priniesli dobré ovocie. Rešpektovali sme však slobodu zborov a združení, či odporúčané projekty prijímú ako celok, prispôbia ich miestnym podmienkam alebo nahradia vlastnými, dobre fungujúcimi a osvedčenými.

VI. PODPORNÉ ORGANIZÁCIE CIRKVI

Podporné organizácie cirkvi Maranatha a ASI-CS pracujú v úzkej komunikácii s cirkvou a v posledných rokoch sa podarilo vybudovať vzájomné vzťahy založené na dôvere, transparentnosti a napĺňaní spoločných cieľov. V minulosti to nebolo vždy samozrejmosťou a nie je bežné ani dnes v niektorých úniách u nás v Európe. Príkladom vzájomnej spolupráce je projekt Youth For Jesus, ktorý si získava čoraz viac ochotných spolupracovníkov medzi mladými ľuďmi v cirkvi pre ich službu v spoločnosti. S uspokojením sme prijali aj správu o zvolení Reného Metza za predsedu ASI Europe, čo vytvára predpoklad na vzájomné zdieľanie pozitívnych skúseností aj v európskom cirkevnom kontexte.

VII. VÍZIA A SMEROVANIE CIRKVI

Jedna z najdôležitejších úloh do budúcnosti je jednotnejšie a koordinovanejšie smerovanie cirkvi. V množstve aktivít, projektov a dôrazov inštitúcií a oddelení, z ktorých sa každé zameriava len na svoju úzku oblasť pôsobnosti, sa môže stratiť vedomie spoločného poslania a potreby vzájomnej previazanosti našich činností. Predovšetkým mladšia generácia administrátorov a vedúcich oddelení a inštitúcií volá po prepojenejšej a efektívnejšie riadenej cirkevnej organizácii. Inšpirovaní výsledkami niekoľkohodinovej diskusie na túto tému v rámci rozšírenej únijnej rady v roku 2011 sme sa začali intenzívnejšie zaoberať zjednocovaním vízií a vytváraním programov cirkvi, ktoré by previazali jednotné dôrazy. Doterajšie organizačné a inštitučné návyky a stereotypy sa nedarí zmeniť tak rýchlo, ako by sme si predstavovali. Snažili sme sa priniesť do činnosti cirkvi určité zmeny, ale sme len na začiatku. Jedným z realizovaných krokov je poctivejšia a dlhodobejšia príprava podkladov pre členov výboru pre plány a programy. Nechceme, aby to bol formálny výbor, ktorého výsledky práce ostanú nepovšimnutými deklaráciami alebo budú úplne odtrhnuté od skutočných potrieb cirkvi. Bol by som rád, keby delegáti novému vedeniu cirkvi naznačili a odsúhlasili smerovanie a vízie, ktoré by potom administrátori a zodpovední pracovníci cirkvi rozpracovali do konkrétnych plánov a akcií, ktoré povedú k ich naplneniu.

VIII. OSOBNÉ POSTREHY

a. Otvorený Diár Mikuláša Pavlíka

Komunikácia a otvorenosť boli moje osobné záväzky na začiatku funkčného obdobia pred piatimi rokmi. Otvorený Diár Mikuláša Pavlíka bol jedným z prostriedkov, ako ich naplniť. Počas piatich rokov som sa snažil odkryť členom cirkvi a všetkým čitateľom niečo zo svojho pracovného programu, podľa možností odpovedať na ich otázky a prekonávať tak administratívne bariéry medzi vedením a členskou základňou.

b. Návštevy zborov

Ďalším nástrojom na uskutočnenie tohto predsavzatia boli pravidelné návštevy zborov v celej únii. Za päť rokov som navštívil 140 zborov z celkového počtu 183 (stav k 31.12.2013). Niektoré z nich samozrejme aj opakovane, napríklad v prípade ordinácií alebo výročí ich založenia. Do počtu som nezapočítal účasť okolitých zborov a skupín na spoločných zhromaždeniach. Mal som radosť a potešenie zo služby na zboroch a z osobných kontaktov s členmi a návštevníkmi našich zhromaždení. Odpoľudňajšie diskusie mi dávali príležitosť nahliadnuť do oblastí života cirkvi, o ktoré sa členovia zaujímajú a zároveň sa k nim vyjadriť a povzbudiť ich vo viere i v dôvere v inštitúciu cirkvi.

c. Osobná vízia cirkvi

Cirkev adventistov by mala byť duchovne zdravým spoločenstvom, ktoré je otvorené voči spoločnosti a svoju identitu nestavia na kritike a vymedzovaní voči ostatným cirkvám, ale na hodnote a poslaní, ktoré jej dáva Kristus. Cirkev je povolaná byť zvestovateľkou zmierenia (Ef 2,13-16). Ako Kristus búral priehradné múry, ktoré sme si medzi sebou vytvorili my ľudia, tak je úlohou cirkvi rovnako búrať bariéry medzi nami vo vnútri cirkvi, medzi cirkvou a spoločnosťou a medzi cirkvou a ostatnými spoločenstvami viery.

IX. POĎAKOVANIE

Rád by som sa poďakoval Bohu za to, že ma počas uplynulého obdobia podopieral a nachádzal som u neho silu a motiváciu k službe. Ďakujem svojim najbližším kolegom Petrovi Číkovi a Edvardovi Miškejovi, ale aj celému kolektívu pracovníkov na únii za ich podporu a skvelú spoluprácu. Ďakujem predsedom združení za to, že môžeme spolu diskutovať o ľahších aj ťažších otázkach spojených s našou spoločnou službou a že si môžeme dôverovať. Ďakujem členom výboru únie, že boli otvorenými partnermi pri diskusii a vytváraní dôležitých rozhodnutí cirkvi. Cením si prácu súčasných i bývalých vedúcich únijných inštitúcií a oddelení a ďakujem za ich obetavosť, tvorivosť a ochotu podieľať sa na spoločnom diele, ktoré nám Pán zveril.